

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Комунального закладу «Бахмутський медичний фаховий коледж»

Наталя КРАСНОЖОН

08 квітня 2025 року

ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

для вступу до Комунального закладу «Бахмутський медичний фаховий коледж»
на основі базової середньої освіти (9 класів)

<i>Зміст мовного матеріалу</i>	<i>Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників</i>
Розділ 1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	
Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [u], [o] в коренях слів. Сполучення йо, во. Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання найпоширеніших складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та ни у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови.	Учасник (учасниця) вступного випробування повинен (повинна) вміти: Розташовувати слова за алфавітом; наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм; визначати звукове значення букв у словах; розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й; розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.
Розділ 2. Лексикологія. Фразеологія	
Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика.	Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені

<i>Зміст мовного матеріалу</i>	<i>Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників</i>
Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.	групи слів за значенням (омоніми, синоніми, антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні.
Розділ 3. Будова слова. Словотвір	
Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.	Визначати значущі частини й закінчення розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні.
Розділ 4. Морфологія	
4.1. Іменник	
Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок іменників (на прикладі етикетних формул звертань <i>пане полковнику, сестро Олено, друже Сергію, Інно Вікторівно</i> і под.).	Розпізнавати іменники; визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями.
Розділ 4. Морфологія	
4.2. Прикметник	
Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних за творення ступенів порівняння прикметників.	Розпізнавати й відмінювати прикметники; визначати розряди прикметників за значенням; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових.
Розділ 4. Морфологія	
4.3. Числівник	
Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.	Розпізнавати й відмінювати числівники; відрізняти правильні форми числівників від помилкових; правильно використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат.
Розділ 4. Морфологія	
4.4. Займенник	
Займенник як частина мови: значення,	Розпізнавати й відмінювати займенники;

<i>Зміст мовного матеріалу</i>	<i>Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників</i>
морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників.	відрізняти правильні форми займенників від помилкових, правильно використовувати їх у мовленні; правильно писати неозначені й заперечні займенники.
Розділ 4. Морфологія	
4.5. Дієслово	
Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова (доконаний і недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособове дієслово. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.	Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово; визначати види, часи й способи дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів. Розпізнавати дієприкметники (зокрема – відрізняти їх від дієприслівників), визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники, дієприкметникові звороти та безособові форми на -но, -то в мовленні. Розпізнавати дієприслівники, визначати їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами.
Розділ 4. Морфологія	
4.6. Прислівник	
Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних за творення прислівників вищого та найвищого ступенів порівняння. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.	Розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників; відрізняти правильні форми ступенів порівняння прислівників від помилкових; правильно писати прислівники й сполучення прислівникового типу; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні.
Розділ 4. Морфологія	
4.7. Службові частини мови	
Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.	Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати

<i>Зміст мовного матеріалу</i>	<i>Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників</i>
Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиначні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. Частка як службова частина мови. Правопис часток.	прийменники в мовленні. Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізняти сполучники від інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні. Розпізнавати частки; правильно писати частки.
Розділ 4. Морфологія 4.8. Вигук	
Вигук як частина мови. Правопис вигуків.	Розпізнавати вигуки й правильно їх писати.
Розділ 5. Синтаксис 5.1. Словосполучення	
Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.	Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами складного речення.
Розділ 5. Синтаксис 5.2. Речення	
Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю: другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення).	Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення).
Розділ 5. Синтаксис 5.3. Просте двоскладне речення	
Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між підметом і присудком.	Визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення. Правильно вживати тире між підметом і присудком.
Розділ 5. Синтаксис 5.4. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	
Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток.	Розпізнавати види другорядних членів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості

<i>Зміст мовного матеріалу</i>	<i>Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників</i>
Обставина. Порівняльний зворот.	другорядних членів речення в мовленні.
Розділ 5. Синтаксис 5.5. Односкладні речення	
Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні.
Розділ 5. Синтаксис 5.6. Просте ускладнене речення	
Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями й реченнями, їхнє значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.	Розпізнавати просте речення з однорідними членами; звертаннями; вставними словами, словосполученнями й реченнями; відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.
Розділ 5. Синтаксис 5.7. Складне речення	
Типи складних речень за способом зв'язку їхніх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті.
Розділ 5. Синтаксис 5.8. Складносурядне речення	
Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні.	Розпізнавати складносурядні речення; комунікативно доцільно використовувати їхні виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні.
Розділ 5. Синтаксис 5.9. Складнопірядне речення	
Складнопірядне речення, його будова. Головна й пірядна частини; Підрядні сполучники й сполучні слова, як засоби зв'язку в складнопірядному реченні. Основні види пірядних частин: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня,	Розпізнавати складнопірядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопірядних речень з кількома пірядними; визначати основні види пірядних частин, типи складнопірядних речень за характером зв'язку між частинами; правильно й

<i>Зміст мовного матеріалу</i>	<i>Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступників</i>
порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них.	комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопідрядному реченні.
Розділ 5. Синтаксис 5.10. Безсполучникове складне речення	
Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	Розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.
Розділ 5. Синтаксис 5.11. Складне речення з різними видами безсполучникового і сполучникового зв'язку	
Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.	Розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.
Розділ 6. Способи відтворення чужого мовлення	
Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки, в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.	Замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

**Потенційні «глобальні» теми для власних висловлень на співбесіді
(спектр проблем, актуальних для сучасної молоді)**

	«Глобальна» тема (галузь, сфера, проблематика)	Часткові проблеми (деякі проблемні питання, які можна поставити, замислюючись над «глобальною темою»)
1	Освіта	Чи освіта може замінити практичний досвід? Чи завжди той, хто має вищу освіту, успішніший за того, хто не здобував вищу освіту, однак займався самоосвітою?
2	Наука	Чи має право наука абстрагуватися від питань моралі? Чи не призведе розвиток науки до деградації духовності людини?
3	Праця	Яка праця більше варта поваги – фізична чи інтелектуальна? За якими критеріями краще обирати професію?
4	Досвід	Чому практичний досвід значно корисніший за всяку теорію?
5	Життя	У чому сенс життя? Як наповнити життя людини сенсом?
6	Особистість	Чи кожному людину можна назвати особистістю?

		Чи може людина обійтися без інших? Які чинники впливають на формування людини як особистості?
7	Сім'я	Чому важлива сім'я? Що руйнує сім'ю? Чи можна подолати проблему батьків / дітей (старшого / молодшого покоління)?
8	Рід	Чому важливо знати свій родовід? Як змінилося ставлення до роду в сучасному світі?
9	Нація	Що робить групу людей нацією? Чому почуття національної єдності є одним із важливих у людському житті?
10	Суспільство	Що таке суспільство? Чи можлива в суспільному житті гармонія? Чому громадянське суспільство вважається ідеальним суспільством?
11	Держава	Що таке держава? Чому державу інколи називають «інструментом примусу»?
12	Батьківщина	Чи можна вибирати Батьківщину? Чи можна бути людиною світу, не будучи сином (донькою) своєї землі?
13	Цивілізація	Чому занепадають цивілізації? Що потрібно для гармонійного цивілізаційного поступу?
14	Історія	Чому важливо знати уроки історії? Чи можлива правдива історія, якщо її найчастіше пишуть переможці?
15	Культура	Чи не деградує культура в сучасному суспільстві? Чому важливо знати культуру свого народу?
16	Мистецтво	У чому цінність мистецтва? Чи не перетворилося сучасне мистецтво на велику індустрію з «продажу душі»?
17	Техніка	Як техніка покращує якість людського життя? Чи може технічний прогрес сприяти моральному прогресу людини?
18	Технології	У чому користь технологій? Чим небезпечні інформаційні технології?
19	Екологія	Чи може одна людина щось зробити для подолання екологічних проблем? Чому екологічне ситуацію у світі можна назвати віддзеркаленням «екологічної ситуації» всередині людини?
20	Природа	Чого може навчитися людина в природи? Чи є людина гармонійною часткою природи?
21	Цінності	Що є справжньою цінністю в людському житті?
22	Демократія	Чим цінна демократія? Чи можливе встановлення демократії в суспільстві «зверху», тобто з волі лідерів?
23	Віра	Як віра може допомогти досягти успіху?
24	Мрія	Як мрія може допомогти досягти успіху? Чим небезпечні мрії?
25	Правда	Чи завжди треба говорити правду?

26	Добро	Чи можна робити добро, користуючись недобрими методами?
27	Свобода	Чи можлива безмежна свобода в суспільстві? Чим свобода відрізняється від сваволі?
28	Справедливість	Чи можлива абсолютна справедливість?
29	Рівність	Чи можлива рівність у людському суспільстві? Як можна пояснити думку Г. Сковороди про «нерівну рівність» людей?
30	Чесність	Чи в будь-якій ситуації людині варто бути чесним, відвертим?
31	Порядність	У чому цінність порядності? Чи важлива порядність на шляху до успіху?
32	Толерантність	Чи завжди варто бути толерантним? Коли толерантність страшніша за зраду?
33	Ввічливість	У чому цінність ввічливості? Чим ввічливість відрізняється від етикету?
34	Шляхетність	Чи є шляхетність проявом етикету? Чим цінна шляхетність?
35	Гуманність	Чи можна бути гуманістом, не будучи доброчинником?
36	Патріотичність	У чому виявляється патріотизм? Чи може бути патріотом той, хто не поважає інші народи?
37	Відповідальність	Як відповідальність може допомогти досягти успіху в житті? Чим небезпечна безвідповідальність?
38	Сміливість	Як сміливість здатна допомогти досягти успіху в житті?
39	Небайдужість	Чому байдужість вважають найстрашнішою позицією в житті людини?
40	Товариськість	Як краще досягати успіху – самотужки чи в колективі? Чи може жити людина поза дружнім колом?
41	Самотність	Чим страшна самотність? Чому людина хочеться побути на самоті час від часу?
42	Самореалізація	Що потрібно людині для самореалізації? Чому самореалізована людина відчуває гармонію?
43	Цілеспрямованість	Як цілеспрямованість допомагає досягти успіху в житті?
44	Гармонійність	Чи можлива гармонія в людському житті? Що руйнує гармонію в міжособистісному спілкуванні?
45	Стресостійкість	Чому важливо навчитися бути стійким? Що допомагає людині долати життєві проблеми?
46	Романтичність	Чим небезпечна надмірна романтичність? Ким краще бути в сучасному світі – романтиком чи раціоналістом?
47	Духовність	Які складники людської духовності? Що руйнує духовність у сучасному світі?
48	Відкритість	Чи завжди варто довіряти людям? Як відкритість може допомогти досягти успіху?
49	Вірність	Чому люди цінують вірність? Чи можна пробачати зраду?
50	Матеріалізм (багатство, гроші)	Чи здатні матеріальні цінності замінити духовні? Чи завжди гроші зло?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Для вступу на основі базової середньої освіти зміст завдань для співбесіди розроблено відповідно до навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

За результатами співбесіди рівень знань вступників оцінюється за шкалою 100 – 200 балів.

При оцінюванні відповіді вступника враховуються:

- правильність, повнота відповіді;
- ступінь розуміння та усвідомленого відтворення вивченого;
- логічність, зв'язність, мовне оформлення відповіді;
- вміння застосовувати вивчені правила до конкретних випадків і наводити самостійно дібрані приклади до вивчених правил.

Достатнім рівнем знань з української мови вважається:

- правильно виконані в повному обсязі завдання будь-якого рівня, відмічене володіння нормами сучасної української мови;
- усвідомлений, обґрунтований виклад основних понять питання з наведенням доречних прикладів;
- грамотно проаналізовані мовні явища, поняття, ґрунтовно й повно пояснено орфограми, визначено структури речень;
- відповідь правильна, вступник висловлюється літературною мовою, достатній словниковий запас, але є незначні фактичні орфографічні, пунктуаційні, граматичні чи мовленнєві помилки.

Недостатнім рівнем знань з української мови вважається:

- якщо відповідь абітурієнта не задовольняє вищезазначені вимоги;
- відповідь відсутня чи неправильна, неправильний хід міркувань.

Таблиця відповідності тестових балів з української мови та біології, результату усного висловлювання з української мови, отриманих вступниками в 2024 році, рейтинговій оцінці (за шкалою 100-200 балів)

Тестові завдання (максимальний бал – 100)	
Кількість правильних відповідей	Рейтинговий бал
0	не склав
1	10
2	20
3	30
4	40
5	50
6	60
7	70
8	80
9	90
10	100
Оцінювання результатів усного висловлювання (максимальний бал – 100)	

Вимоги до усного висловлювання	Рейтинговий бал
Стиль	20
Зміст	20
Аргументація думки	20
Лаконічність	20
Дотримання етапів висловлювання	20

Програму розглянуто і затверджено на засіданні приймальної комісії Комунального закладу «Бахмутський медичний фаховий коледж».

Протокол № 3 від 08 квітня 2025 року.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Наталя СІНЬКОВА